

Raadsvoorstel

Onderwerp Lokaal Plan van Aanpak 2026 versterkingsopgave gemeente Groningen

Steller/telnr. Kevin Gooijert/0615232042 Bijlagen 1

Registratienummer 326365-2025

Classificatie ☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Jongman

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: ☒ Maand 10 Jaar 2025

Raad LTA nee: ☐ Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het Lokaal Plan van Aanpak 2026 voor de versterkingsopgave in de gemeente Groningen vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken via lokaleregelgeving.overheid.nl en in werking te laten treden op 1 januari 2026.

Samenvatting

Het Lokaal Plan van Aanpak (LPA) 2026 beschrijft de versterkingsprojecten en planning daarvan in onze gemeente. We sturen daarmee op voortgang in de versterkingsopgave, wat van groot belang is voor onze inwoners. We ondersteunen onze inwoners in het proces met duidelijke communicatie, maatwerk en participatie op het juiste moment. Dit LPA is een actualisatie van het LPA 2025 dat op 18 december 2024 door uw raad is vastgesteld. De Nationaal Coördinator Groningen (NCG) is als uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van dit plan.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

We zijn als gemeente opdrachtgever voor de versterkingsopgave. Dit is wettelijk vastgelegd in artikel 13g van de Tijdelijke wet Groningen die op 1 juli 2023 in werking is getreden. Hierin staat dat de gemeenteraad een programma van aanpak dient vast te stellen op basis van de risicoprofielen met daarin een prioritering van gebouwen die mogelijk versterking behoeven.

In voorgaande jaren lag het accent in het LPA daarom vooral op de normering van gebouwen en de voorbereiding van projecten. Inmiddels is van bijna alle woningen bekend of ze veilig (op norm) zijn of versterkt moeten worden. Daarmee verschuift in dit LPA de aandacht naar de uitvoering en de voortgang daarin. In overleg met de uitvoeringsorganisatie NCG presenteren we daarom in het LPA 2026 een overzicht per gebied van de behaalde resultaten in het afgelopen jaar en de beoogde planning en fasering voor 2026. De monitoring van de voortgang, en het gesprek daarover, vindt onder andere plaats in de kernteams, de Lokale Stuurgroep en in het halfjaarlijkse overleg tussen uw raad en de NCG. Ook ontvangt uw raad halverwege 2026 zoals gebruikelijk een voortgangsrapportage van het LPA 2026.

Kader

In 2019 is een begin gemaakt om de versterking van gebouwen in Groningen van privaat naar publiek te brengen. Hiervoor is in 2019 het Besluit inzake versterking van gebouwen van kracht geworden. Met dit besluit is een tijdelijk handelingskader gecreëerd waarbij de NAM op afstand is geplaatst. In artikel 6 van dit besluit is aangegeven dat de gemeenteraad het LPA kan vaststellen maar ook kan beslissen dat het college van burgemeester en wethouders het LPA in het vervolg kan vaststellen. In onze gemeente is afgesproken dat de vaststelling van het LPA in de gemeenteraad plaatsvindt.

Om te zorgen dat de versterkingsoperatie formeel publiek wordt gemaakt is wetgeving nodig. De Tijdelijke Wet Groningen die daarin moet voorzien is op 1 juli 2023 in werking getreden. Het Besluit inzake versterking van gebouwen uit 2019 is hierin opgegaan.

Sinds 1 januari 2020 is er één publieke uitvoeringsorganisatie voor de versterkingsopgave; de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). De uitvoeringsorganisatie valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Op 25 april 2023 kwam het kabinet met een reactie op het rapport van de Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen. Deze reactie heet: Nij Begun: op weg naar erkenning, herstel en perspectief. Naast excuses aan alle gedupeerden door de gaswinning bestaat de reactie van het kabinet uit 50 maatregelen grotendeels gericht op het milder, makkelijker en menselijker maken van het schadeherstel en de uitvoering van de versterking. De uitwerking en implementatie van deze maatregelen is in volle gang.

De Eerste Kamer heeft op dinsdag 16 april 2024 het besluit genomen de gaswinning in Groningen definitief te stoppen.

In het coalitieakkoord 2022-2026 benoemen we als gemeente al nadrukkelijk dat onze inwoners een lokale overheid verdienen die pal voor ze staat. Het blijft belangrijk dat we opkomen voor de belangen van onze inwoners en het steunen in het hele proces van versterken en vernieuwen.

Argumenten en afwegingen

Voortgang LPA 2025

Het LPA 2025 beschrijft nog de restopgave van adressen die de NCG in 2025 van Opname & Normering (O&N) naar Ontwerp & Realisatie (O&R) brengt. De restopgave bestaat uit 205 adressen, waarvan er op het moment van schrijven 123 al naar mijlpaal 7 zijn gebracht. Daarmee zijn de geplande aantallen al voor meer dan de helft gehaald. De voortgang van het LPA 2025 ligt op schema en de verwachting is dat het merendeel van de overige adressen dit jaar ook naar mijlpaal 7 gebracht kunnen worden. Voor enkele adressen geldt dat zij waarschijnlijk dit jaar wel nog een versterkingsadvies zullen ontvangen, maar pas begin volgend jaar naar mijlpaal 7 gebracht kunnen worden. Hier zitten met name adressen tussen die recent aan de scope van de versterking toegevoegd zijn en dus ook pas recent in het werkproces van de NCG terecht zijn gekomen.

Uitgangspunten LPA 2026

Bij het opstellen van het LPA 2026 hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. De focus in 2026 ligt op de uitvoering en voortgang. We proberen de capaciteit voor uitvoering optimaal te benutten en blijven bij de NCG aandringen op voortgang en inzage daarin. Waar een integrale samenwerking kan, maken we dit mogelijk.
2. We werken zoveel mogelijk gebiedsgericht, maar houden daarbij rekening met de fysieke belastbaarheid van een buurt of dorp.
3. We staan naast onze inwoners. Dit betekent bijvoorbeeld:
 - We adviseren onze inwoners over de beschikbaarheid van subsidies, voorzieningen en andere (verduurzamings)kansen, bijvoorbeeld vanuit Nij Begun.
 - We houden in Woltersum, Ten Boer en Ten Post, samen met onder andere de NCG en IMG, inloopsprekuren voor bewoners die vastlopen of vragen hebben.
 - Onze aardbevingscoaches en -consulenten ondersteunen bewoners bij onderwerpen als schadeherstel, versterking en verduurzaming.
4. De complexiteit van de versterkingsopgave is toegenomen. Door de implementatie van de maatregelen uit Nij Begun is er naast veiligheid nu ook aandacht voor leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en sociaal herstel. Dit heeft impact op de plannings- en dus op de voortgang van de versterking en vraagt om voortdurende afstemming met de NCG. Het is inmiddels vaste gewoonte dat de raad halfjaarlijks met de NCG in gesprek gaat over de versterkingsvoortgang.

Planning van de uitvoering in 2026

De focus bij de NCG ligt in 2026 op de uitvoering. Voor de uitvoering van de versterkingsmaatregelen zijn met name drie mijlpalen (of fasen), die door de NCG worden gehanteerd, van belang: mijlpaal 8, 10 en 11. Bij mijlpaal 8 wordt er een definitief ontwerp gemaakt voor het versterken van de woning, op basis van de wensen van de bewoner. Ook moet er veel geregeld worden, zoals het aanvragen van de benodigde vergunningen, het selecteren van de aannemer en het organiseren van tijdelijke huisvesting. Vervolgens wordt er een uitvoeringsplan opgesteld. Mijlpaal 8 wordt geslagen als het uitvoeringsplan gereed is en met de bewoner besproken kan worden. Is de bewoner akkoord met het definitieve ontwerp en het uitvoeringsplan, dan volgt een definitief versterkingsbesluit. Hierin worden ontwerp en uitvoeringsplan vastgelegd, zodat gestart kan worden met de bouwwerkzaamheden. Na mijlpaal 8 kunnen de voorbereidingen beginnen voor het daadwerkelijk versterken van het pand of de woning. Dit gebeurt in mijlpaal 10, waar de uitvoering van de werkzaamheden starten, en mijlpaal 11, waar de werkzaamheden worden afgerond. De door de NCG geplande aantallen voor deze drie mijlpalen in 2026 zijn echter niet meer dan een momentopname. De NCG geeft aan dat aantallen kunnen veranderen doordat de opgave complexer is geworden. Bijvoorbeeld door de implementatie van de maatregelen uit Nij Begun, met meer aandacht voor leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en sociaal herstel. Afgesproken is dat uw raad halfjaarlijks in gesprek gaat met de NCG over de voortgang van de versterking.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De versterkingsopgave is complex en vraagt om heldere communicatie met onze inwoners. Het LPA biedt de inwoners weliswaar niet op adresniveau, maar wel op woonplaatsniveau inzicht en houvast over de voortgang van de versterkingsaanpak. We willen als gemeente draagvlak creëren door een breed scala aan communicatiemiddelen in te zetten en nog meer maatwerk te leveren door pro-actief zowel gebiedsgericht als individueel met bewoners te communiceren. In het LPA 2026 is hier een hoofdstuk aan gewijd.

Een belangrijke rol in de communicatie met onze inwoners is weggelegd voor de drie inlooppunten in Ten Post, Ten Boer en Woltersum waar gemeente, NCG en IMG samen optrekken. Daarnaast is er op lokaal niveau regelmatig overkoepelend overleg met dorpsbelangen en de diverse dorpsstafels.

In 2025 is er binnen het team Versterken & Vernieuwen een tweede aardbevingsconsulent aangesteld. De aardbevingsconsulent kan bewoners ondersteunen in hun processen rondom schadeherstel, versterking en verduurzaming. Dit is met name een procesmatige, bemiddelende, bouwkundige en juridische ondersteuning en onderscheidt zich daarmee van de sociaal-emotionele ondersteuning die de aardbevingscoaches van het WIJ-team bieden. Bewoners kunnen de aardbevingsconsulent en -coaches zelf benaderen, maar het team van Versterken & Vernieuwen biedt de mogelijkheid tot dit contact ook pro-actief aan.

Financiële consequenties

Geen. De uitvoeringsorganisatie NCG wordt gefinancierd door het Rijk.

Overige consequenties

Geen.

Vervolg

Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) beoordeelt alle gemeentelijke Lokale Plannen van Aanpak en dus ook het LPA 2026 van de gemeente Groningen. De NCG toetst het LPA 2026 op de gemaakte afspraken. Uw raad stelt het LPA 2026 vast. Deze drie trajecten lopen gelijktijdig met elkaar op. Indien onverhoopt uit de toetsing toch nog aanwijzingen komen die noodzaken tot substantiële aanpassing van het LPA, dan komen wij daarvoor uiteraard bij uw raad op terug.

Tussentijdse monitoring en sturing op de voortgang van het LPA vindt plaats in de kernteams van de verschillende dorpen en in de Lokale Stuurgroep Versterken & Vernieuwen, waarin wij als gemeente vertegenwoordigd zijn. Daarnaast is het inmiddels goede gewoonte dat uw raad halfjaarlijks met de NCG in gesprek gaat over de voortgang van het LPA. Deze overleggen staan gepland in begin februari 2026 en eind september 2026. Het LPA voor 2027 staat besluitvormend gepland op 16 december 2026.

Het LPA 2026 wordt na vaststelling door uw raad op de website [versterkenenvernieuwen.groningen.nl](https://www.versterkenenvernieuwen.groningen.nl) geplaatst. Ook wordt het raadsbesluit bekend gemaakt via [lokaleregelgeving.overheid.nl](https://www.lokaleregelgeving.overheid.nl).

Lange Termijn Agenda

December 2025.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Roelien Kamminga

locosecretaris,
Bert Popken

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.